

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Farkasvölgyi karsztbokorerdő

Utoljára módosítva: 2013-10-09 07:43:17

Megye: Budapest

Községhatár: Budapest, XII. ker.

A terület kiterjedése: 1,6 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1994

GPS koordináták: 47.48423, 18.98550

Felmérést végző személy(ek) neve: Bajor Zoltán

E-mail címe(k): bajor.zoltan@mme.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A területet délről az Edvi Illés út, északról és keletről a Kázmér lejtő határolja. A keleti oldalon három utca – Rácz Aladár, Kulacs és Arató utcák – végződik a területnél, itt a határvonalat a kertesházak kerítései adják. Autóval legkönnyebben a három utca, vagy a Kázmér lejtő irányából érhető el. Tömegközlekedéssel a legegyszerűbb a 8-as busz Edvi Illés úti megállójánál leszállni, ahonnan kb. 500 méter megtétele után jutunk el a védett rész déli szegélyéhez.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A terület zárványként maradt meg a XII. kerület déli részének Farkasvölgy városrészében, mely döntően kertesházás övezet. Közel fekszik hozzá az Ördög-om, mellyel ma már közös természetvédelmi terület alkot. (ld.: adatlap 5. pont) Tőle északra húzódik a Széchenyi-hegy, mely országos jelentőségű védett természeti érték és Natura2000-es terület is egyben. A védettséget az itt található déli kitérű oldal gazdag élővilága miatt kapta. A zömmel erdős vidék molyhos tölgyes-foltot és lejtőszyepréteket foglal magába. A meredek terület igen nehezen mászható meg, valószínűleg ennek köszönhető beépíttelensége és viszonylagos zavartalansága. Nyugati oldalán egy vízmosás található, mely nagyobb esőzések esetén mind a mai napig aktív, csapadékát az Edvi Illés út irányába vezeti le. A területen parkerdei infrastruktúra – padok, szemetesek, sétautak, kiépített tűzrakóhelyek stb. – egyáltalán nincsenek. A Kázmér lejtő mentén ugyanakkor – a védett élőhely közvetlen környezetében – több családi házat is felhúztak, tovább növelve ezzel az izolációt. Az Edvi Illés út mentén sajnos többször előfordul, hogy elszórt hulladék kerül ki a terület déli szegélyébe, de ennek elszállítása az esetek többségében hamar megoldódik a kerületi önkormányzat, a Pilisi Parkerdőgazdaság, vagy a helyi lakosok részéről.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

80 % Erdő

15 % Gyep

5 % Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
M1, M8, H1

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Megjegyzés: a területen semmiféle fenntartó tevékenység nem zajlik.

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus: A terület 1999 óta az Ördög-orom Természetvédelmi Területhez tartozik. A védett élőhely egyéb részein zajlik természetvédelmi kezelés (Ld.: Ördög-orom adatlapja)

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): kínai tatáriszalag (*Reynoutria aubertii*): kevés

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Az Ördög-orom nyílt dolomitfelszínén kialakult gyepektől, valamint annak szegélyében – az Edvi Illés út mentén – található cserjés sávtól csak az Edvi Illés út aszfaltútja választja el.

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Az Ördög-orom helyi védettségű területével közvetlenül határos, mellyel 1999-ben össze is olvadt és azóta egy védett területhez tartoznak az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyessel együtt.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

nagyzerjófű (*Dictamnus albus*): kb. 10 tő pészmahagyma (*Allium moschatum*): kb. 40 tő

bunkós hagyma (*Allium sphaerocephalon*): kb. 50 tő budai imola (*Centaurea sadleriana*): kb. 70 tő

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állománynagyságot kell megadni)

nappali pávaszem (*Inachos io*): gyakori kardoslepke (*Iphiclides podalirius*): gyakori fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*): gyakori Atalanta-lepke (*Vanessa atalanta*): gyakori fali gyík (*Podarcis muralis*): ritka Madarak esetében elsősorban a jelentősebb költőfajok kerültek felsorolásra: nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár vörösbecgy (*Erithacus rubecula*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár fülemüle (*Luscinia megarhynchos*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár fekete rigó (*Turdus merula*): állandó, évente rendszeresen költ 2-3 pár barátposzáta (*Sylvia atricapilla*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár európai mókusz (*Sciurus vulgaris*): szórványos

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

5. Egyéb észrevétel

A területet eredetileg „az egyes helyi (kerületi) jelentőségű természeti értékek védetté nyilvánításáról szóló 13/1994. (V. 3.) Budapest Főváros XII. kerületi Önkormányzati rendelet” helyezte törvényes oltalom alá, ennek alapján szerepel mind a mai napig a www.termeszetvedelem.hu adatbázisában is. Ugyanakkor a „Budapest helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló, Budapest Főváros Közgyűlésének 32/1999. (VII. 22.) önkormányzati rendelete” ennek a területnek a védelmét átvette és a természetvédelmi vagyonkezelést a Fővárosi Önkormányzathoz helyezte át. Érdekes tény, hogy ettől függetlenül a kerületi rendelet továbbra is hatályban maradt. A 32/1999-es fővárosi rendelet az átvételt a szövegezésében is kiemeli (részlet a rendelet szövegéből): „29. § (1) a 13. § 16.) pontjában szereplő Ördögrom természetvédelmi terület az 16/a sz. mellékletben felsorolt belterületi ingatlanok 16/b sz. mellékletben feltüntetett vázlat szerinti területére terjed ki, 9 ha 4368 m² területtel. A terület magában foglalja az Ördögromot, az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyest és a Farkas-völgyi karsztbokorerdőt” Az átvétel nemcsak e szövegrészletből, hanem a 13/1994-es rendeletben szereplő helyrajzi számok feltüntetéséből is kiderül. (Lásd: 32/1999-es rendelet „16/a. számú melléklet a 32/1999. (VII. 22.) Főv. Kgy. rendelethez” részt). A Fővárosi Önkormányzat 32/1999-es rendelete a „Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendeletének” 2013. május 1-én történt hatályba lépését követően hatályát veszítette. Az új fővárosi természetvédelmi jogszabály a Farkasvölgyi karsztbokorerdő törvényes oltalmát átemelte és folytatólagosan biztosítja mind a mai napig. A rendelet Ördög-rom természetvédelmi területéhez kapcsolódó 13. mellékletének 1. pontja a következőket mondja ki (részlet a rendelet szövegéből): „Budapest XII. kerület, Edvi Illés utca északi és déli oldala mentén található, 174 215 m² terület. A védett élőhely magában foglalja az Ördögromot, az Edvi Illés úti mészkedvelő tölgyest és a Farkas-völgyi karsztbokorerdőt.” (A helyrajzi számok a melléklet 2 .pontjában szerepelnek.) Az új fővárosi rendelet dacára a XII. kerületi Önkormányzat 13/1994-es rendelete továbbra is hatályban van annak ellenére, hogy Budapesten a kerületi önkormányzatok 2001 óta nem tarthatnak fenn helyi védettséget, bár mint jogalkotók érvényben tarthatják a saját jogszabályaikat. Ezt a fővárosi kerületekre vonatkozó kivételt az 1995. évi LIII. törvény módosításáról alkotott 2000. évi CXXIX. törvény 3. § b) bekezdése mondta ki azzal, hogy az 1991. évi törvény 85. § a)-b) pontjait hatályon kívül helyezte. Megjegyzendő, hogy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény ezt már 1997. január 1-én meghatározta. A fennálló kettős védelmet az illetékes kormányhivatalnak, mint felettes önkormányzati szervnek kellene feloldania a jövőben, mellyel megszűnhetne a 20 éve fennálló rendezetlen állapot.